

Proiect
privind principalele obiective
pe care le voi urmări în cazul alegerii
în Consiliul Superior al Magistraturii

Stabilirea contextului

Potrivit art. 7 alin. 4 din Legea nr. 317/2004, privind Consiliul Superior al Magistraturii, candidatura pentru alegerea ca membru al Consiliului Superior al Magistraturii se depune la colegiul de conducere al curții de apel, însoțită de proiectul privind principalele obiective pe care le va urmări judecătorul în cazul alegerii în Consiliul Superior al Magistraturii.

Prezentul proiect însoțește candidatura subsemnatei pentru alegerea ca membru al Consiliului Superior al Magistraturii în anul 2022.

Întocmit în acest context, proiectul de față reprezintă materializarea condiției de înregistrare a candidaturii într-un proces electoral, nefiind destinat unei evaluări tehnice.

Totodată, prezentul proiect a căpătat conținutul pe care i-l permite ipoteza căreia îi este destinat: alegerea ca membru în Consiliul Superior al Magistraturii presupune dobândirea calității de membru în echipa de 19 ce urmează a exercita atribuțiile prevăzute de lege în vederea realizării scopului pentru care legiuitorul a reglementat instituția Consiliului Superior al Magistraturii.

Omul este măsura tuturor lucrurilor

Așadar, se cuvine a se puncta faptul că viitorul membru al Consiliului Superior al Magistraturii este chemat a se integra, a coopera și a activa într-o **echipă**. Alegând să îmi depun candidatura într-un organ colegial, sunt conștientă de necesitatea unei **comunicări reale** între membrii Consiliului, relaționare care necesită respect reciproc, loialitate față de scopul comun și **îngăduință** față de punctele de vedere diferite.

Din echipa de 19 membri ai Consiliului, 14 sunt judecători și procurori aleși în adunările generale. Fiecare dintre aceștia sunt reprezentanți în egală măsură ai colegilor judecători și procurori, niciun vot nefiind mai mult sau mai puțin valoros. Prin urmare, se cuvine ca punctul de vedere al fiecăruia să se facă auzit și ascultat, să fie respectat și, în final, cântărit în procesul deliberării. Cred cu tărie că votul în Consiliu trebuie să fie precedat de dezbateri în care să se fructifice regulile argumentării și să se dea viață principiilor fără a pierde din vedere că în mijlocul tuturor e omul.

Cred că putem crea un Consiliu profesionist, dar nu mai puțin omenos.

Vreau să particip la crearea unui Consiliu în care **cordialitatea** între membri să fie nota comună.

Putem să creăm Consiliul Superior al Magistraturii pe care ni-l dorim: cel care va readuce liniștea, pacea, armonia, speranța în rândul colegilor pe care îi reprezintă, astfel încât performanța spre care toți aspirăm să găsească terenul fertil de manifestare.

Consiliul Superior al Magistraturii îndeplinește, prin secțiile sale, rolul de instanță de judecată în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor și procurorilor pentru faptele prevăzute în Legea nr. 303/2004 (art. 44 alin. 1 din Legea nr. 317/2004).

Întreaga activitate trebuie să ne fie ghidată de echilibru, dar cred că mai mult ca oriunde în domeniul răspunderii disciplinare Omul trebuie să ne fie măsura tuturor lucrurilor. Dacă e mai dificil de găsit echilibrul atunci când în conflict sunt două interese individuale (cel al justițiabilului potențial afectat și cel al judecătorului acuzat), e de meditat dacă în fața unui conflict între omul acuzat și idee nu ar trebui să ne reamintim că Omul este măsura tuturor lucrurilor.

Nu cunosc vreun coleg care să se pronunțe împotriva răspunderii ori care să pretindă o impunitate derivată din statut. Răspunderea disciplinară este reglementată, există și nu o neagă nimeni la fel cum este cunoscută atribuția legală a Consiliului care, prin secțiile sale, îndeplinește rolul de instanță de judecată în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor și procurorilor pentru faptele prevăzute în Legea nr. 303/2004.

Cu toate acestea, angajarea răspunderii disciplinare cunoaște și capitolul proporționalității sancțiunii aplicate. De asemenea, jurisprudența pe marginea diverselor abateri disciplinare este în continuă dezvoltare. Acestea sunt domenii în care consider că aprecierea Consiliului, severitatea ori indulgența lui ar trebui să fie din timp aduse la cunoștința publicului și, implicit a judecătorilor și procurorilor. Și justițiabilul trebuie să cunoască limitele în care i se permite indignarea, dar și judecătorii și procurorii au dreptul să cunoască când, în ce privință și în ce limite membrii Consiliului au devenit mai sensibili, mai intransigenți, mai exigenți.

În orice caz, resping cu fermitate posibilitatea sancționării unui judecător sau procuror pentru simplu motiv de antipatie și vendetă. Totodată, mă opun sancționării disproporționate.

Consiliul Superior al Magistraturii se supune în activitatea sa numai legii (art. 1 alin. 2 teza I din Legea nr. 317/2004)

Prin urmare, principalele obiective pe care le voi urmări în cazul alegerii în Consiliul Superior al Magistraturii se circumscriu reglementării de care beneficiază Consiliul Superior al Magistraturii.

Atribuțiile și responsabilitățile stabilite fiecărui membru permanent, pe domenii de activitate, în temeiul art. 22 alin. 3 din Legea nr. 317/2004, urmează a avea ca far călăuzitor **legea**.

Desigur, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii poate sesiza ministrul justiției cu privire la necesitatea inițierii sau modificării unor acte normative în domeniul justiției, conform art. 38 alin. 5 din Legea nr. 317/2004.

În contextul permis de acest text legal, cred că, după o prealabilă consultare a colegilor din instanțe, Plenul va putea dezbate și decide sesizarea ministrului justiției cu privire la necesitatea modificării Codului de procedură civilă, sub următoarele două aspecte care privesc activitatea de judecată:

- Instituirea regulii administrării extrajudiciare a expertizelor, astfel încât sesizarea instanței, atunci când probatoriul o impune, să se realizeze doar cu expertiză extrajudiciară atașată cererii de chemare în judecată, în combatere urmând ca partea chemată în judecată să atașeze ea însăși expertiză extrajudiciară dacă apreciază necesar, știut fiind faptul că printre principalele motive de amânare a judecării cauzelor se numără *lipsa raportului de expertiză*, ceea ce impune revenirea cu noi și noi adrese.
- Semnarea hotărârilor judecătorești pronunțate în complet colegial doar de către judecătorul redactor, redactarea considerentelor fiind o lucrare complexă care presupune un stil personal ce nu poate fi cenzurat de celălalt membru al completului. Așa cum, după vreme îndelungată s-a acceptat că este anacronică menținerea în minuta / dispozitivul hotărârii a prevederii „Pronunțată în ședință publică”,

cred că e momentul să acceptăm discutarea renunțării la semnarea considerentelor hotărârii de către toți membrii completului colegial.

Consultând colegii judecători cred că putem accepta și necesitatea dezbaterilor pe marginea reglementării concursei de promovare la Înalta Curte de Casație și Justiție. Nu putem spera că vom avea practică unitară, că nu vom mai avea dileme în legătură cu prioritatea deciziilor CJUE, CEDO, ÎCCJ cât timp candidații la concursul de promovare la Înalta Curte de Casație și Justiție sunt departajați prin notele obținute la interviu. La ultimul concurs, candidații la concursul de promovare la Înalta Curte de Casație și Justiție au fost întrebați în mod unitar dacă se vor pensiona când vor îndeplini condițiile prevăzute de lege pentru exercitarea acestui drept. Candidații pentru Secția Contencios Administrativ și Fiscal au avut de răspuns și dacă sunt suficient de exigenți astfel încât să mențină hotărârile Consiliului pronunțate în materie disciplinară.

Propun utilizarea aceluiași art. 38 alin. 5 din Legea nr. 317/2004 pentru ca, după consultări prealabile a colegilor, Plenul să sesizeze ministrul justiției cu privire la necesitatea modificării salarizării astfel încât, cu păstrarea beneficiului pecuniar al gradului obținut prin concurs, activitatea efectivă la instanța superioară să fie încurajată salarial. Este necesară menținerea modalității de promovare pe loc încurajând pregătirea continuă, însă trebuie identificată și metoda care însoțind acordarea la scară largă a gradelor aferente instanței superioare, să și încurajeze totodată promovarea efectivă la instanța superioară.

Nu în ultimul rând, dat fiind faptul că în anul 2021 actualul Consiliu a ajuns în situația de a fi incapabil să aleagă un președinte pentru anul 2022, mandatul președintelui ales pentru anul 2021 fiind prelungit în fapt și pentru anul 2022, deși art. 24 alin. 3 din Legea nr. 317/2004, în acord cu art. 133 alin. 3 din Constituția României, prevede că mandatul președintelui nu poate fi reînnoit,

având în vedere că s-a deplâns faptul că judecătorii de la tribunale nu au avut ales ca președinte al Consiliului niciunul dintre cei doi reprezentanți, propun ca în temeiul aceluiași art. 38 alin. 5 din Legea nr. 317/2004 să se imagineze și reglementeze un algoritm de alegere a președintelui care să și corespundă actualei concepții a legiuitorului – președinte ales, dar să și răspundă ecoului corpului profesional.

O idee ar fi ca, luând în considerare durata mandatului și ponderea membrilor judecători aleși, precum și experiența profesională a acestora, în primul an de mandat, să se voteze președinte unul dintre cei doi judecători de la Înalta Curte de Casație și Justiție, pentru al doilea an de mandat, să se aleagă președinte unul dintre cei 3 judecători de la curțile de apel, pentru al treilea an de mandat, să se aleagă președinte unul dintre cei doi judecători de la tribunale, în al patrulea an de mandat președintele să se aleagă între cei doi judecători de la judecătorii, pentru al cincilea an de mandat președinte să fie desemnat cel de-al doilea judecător de la Înalta Curte de Casație și Justiție, iar pentru cel de al șaselea an de mandat să fie ales președinte unul dintre ceilalți doi judecători de la curțile de apel.

Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției. Avem această garanție în Constituția României (art. 133 alin. 1) și în Legea nr. 317/2004, privind Consiliul Superior al Magistraturii.

Aceasta este rațiunea existenței Consiliului Superior al Magistraturii: garantarea independenței justiției. Legiuitorul constituant a sesizat nevoia absolută a instituirii unui garant al independenței justiției și în acest scop a reglementat Consiliul Superior al Magistraturii care trebuie să garanteze că justiția este și rămâne independentă, respectiv autonomă, neinfluențată de alții, neatârnată, având drept de a-și rezolva liber, în limitele legii, problemele sale interne. Consiliul Superior al Magistraturii trebuie să asigure că justiția nu

depinde de nimeni sau de nimic, căci *Fiat justitia, perat mundus* spune un vechi dicton latin îndemnându-ne din vremuri străvechi să veghem ca să se facă dreptate, de-ar fi să piară lumea.

Independența justiției trebuie garantată în contextul separației și echilibrului puterilor – legislativă, executivă și judecătorească – principiu potrivit căruia se organizează Statul în cadrul democrației constituționale (art. 1 alin. 4 din Constituție).

Garantarea independenței justiției trebuie să se realizeze în acord și cu prevederile art. 124 din Constituție, potrivit cu care justiția se înfăptuiește în numele legii, este unică, imparțială și egală pentru toți, judecătorii fiind ei înșiși independenți și supunându-se numai legii.

Știm cu toții că independența justiției nu este un dat, că ea trebuie realmente garantată, protejată și apărată, în mod constant și repetat, printr-un efort individual și colegial.

Cu toate acestea, intuim că afirmarea și apărarea independenței este în puterea doar a unei persoane care se poate opune cu tărie încălcării legii, gesturilor neprietenoase și comportamentului inacceptabil.

În vederea îndeplinirii rolului constituțional al Consiliului, fiecare membru urmează a fi cât mai vigilent știut fiind faptul că secțiile corespunzătoare al Consiliului Superior al Magistraturii au dreptul, respectiv obligația corelativă de a se sesiza din oficiu pentru a apăra judecătorii și procurorii împotriva oricărui act de imixtiune în activitatea profesională sau în legătură cu aceasta, care ar putea afecta independența sau imparțialitatea judecătorilor, respectiv imparțialitatea sau independența procurorilor în

dispunerea soluțiilor, în conformitate cu Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată cu modificările și completările ulterioare, precum și împotriva oricărui act care ar crea suspiciuni cu privire la acestea. De asemenea, secțiile Consiliului Superior al Magistraturii apără reputația profesională a judecătorilor și procurorilor. Sesizările privind apărarea independenței autorității judecătorești în ansamblul său se soluționează la cerere sau din oficiu de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii (art. 30 alin. 1 din Legea nr. 317/2004).

Una dintre cele mai importante garanții ale independenței justiției este constituită de autonomia și siguranța financiară a sistemului judiciar, independența financiară fiind parte esențială a conceptului constituțional de independență a justiției și neputând fi lăsată la latitudinea unei puteri separate, respectiv puterea executivă.

Reamintind că m-am aflat din anul 2009 printre cei care au susținut necesitatea transferului bugetului instanțelor în gestiunea Înaltei Curți de Casație și Justiție, apreciez poziționarea Consiliului Superior al Magistraturii la acest capitol, fiind de salutat avizul privind Propunerea legislativă privind modificarea art. 131 și art. 132 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară cuprins în Hotărârea nr. 178/21.10.2021 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii.

Membrii Consiliului Superior al Magistraturii răspund în fața judecătorilor și procurorilor pentru activitatea desfășurată în exercitarea mandatului (art. 1 alin. 2 teza a II-a din Legea nr. 317/2004)

Candidez pentru alegerea ca membru al Consiliului Superior al Magistraturii purtând în suflet cuvinte sfinte: „*care între voi va vrea să fie mare, să fie slujitorul vostru și care între voi va vrea să fie întâiul, să vă fie vouă slugă*” (Matei 20, 26, 27).

Membrii Consiliului Superior al Magistraturii sunt datori celor care i-au ales cu transparența decizională. În acest sens, lucrările plenului și ale secțiilor Consiliului Superior al Magistraturii sunt și trebuie să rămână publice (art. 29 alin. 1 din Legea nr. 317/2004).

Consider că solicitarea punctului de vedere al colegilor pe marginea problemelor de interes pentru activitatea din instanțe și parchete și apoi ascultarea și analizarea acestuia nu poate decât să crească șansele identificării soluției optime. Când însă este vorba despre exercitarea atribuției Plenului Consiliului Superior al Magistraturii de a adopta regulamentele și hotărârile date în competența sa prin legile nr. 303/2004 și 304/2004, conform art. 38 alin. 1 din Legea nr. 317/2004, este obligatorie consultarea instanțelor și a parchetelor.

De la începutul carierei am afirmat necesitatea asigurării unui volum optim de activitate pentru judecător, nu ca pe un moft, ci ca o garanție a independenței. Un judecător copleșit de dosare nu poate cunoaște independența. Împreună putem regândi și îmbunătăți modalitatea de normare a muncii.

Sunt adeptă programului flexibil și consider că o abordare a statutului de magistrat care se întemeiază pe prezumția de bună-credință impune recunoașterea dreptului la un program flexibil. Împreună îl putem reafirma.

Un capitol important din activitatea Consiliului este acela al managementului resurselor umane. Pledez pentru o implicare pro-activă, în timp util, astfel încât instanțele să nu mai cunoască situația critică înregistrată de tribunale la acest moment.

Asociațiile profesionale ale judecătorilor și procurorilor pot participa, conform legii (art. 29 alin. 2 din Legea nr. 317/2004), la lucrările plenului și ale secțiilor, exprimând, atunci când consideră necesar, un punct de vedere asupra

problemelor ce se dezbate, la inițiativa lor sau la solicitarea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii. Dacă asociațiile s-au implicat în decursul timpului exprimând atunci când au considerat puncte de vedere asupra problemelor ce se dezbate, la inițiativa lor, nu sunt cunoscute situații în care Consiliul să fi dat dovadă de curtoazie și să fi invitat asociațiile profesionale a-și aduce contribuția la identificarea soluțiilor. Îmi doresc să redescoperim farmecul relațiilor cordiale între Consiliu și asociațiile profesionale.

Conform art. 31 alin. 2 din Legea nr. 317/2004, în scopul informării cu privire la activitatea instanțelor și parchetelor, membrii Consiliului Superior al Magistraturii efectuează deplasări la sediile instanțelor și parchetelor și organizează întâlniri cu judecătorii, procurorii și reprezentanții societății civile. Îmi doresc să dau viață acestei reglementări și să efectuez măcar câte o deplasare la sediul fiecărui tribunal ai cărui judecători mă vor fi mandatat să îi reprezint în Consiliu. E nevoie să reîncălzim relațiile umane, să ne reapropiem și să redescoperim ceea ce ne apropie pentru a putea mai lesne înțelege ceea ce ne diferențiază.

Voi fi mereu deschisă pentru a asculta nevoile și solicitările colegilor reprezentați și voi apăra dreptul tuturor de a se exprima.

Ana-Maria PUIU
judecător la TRIBUNALUL BUCUREȘTI,
Secția a II-a Contencios
Administrativ și Fiscal
anamariapuiu.alegericsm2022@gmail.com